

KULTURA ŁOWIECKA NA ZIEMI OSTROWSKIEJ

Rocznik Ostrowski 2025, nr 11, Ostrów Mazowiecka 2025, s. 269-284

www.ludziezpasja.org

Krzysztof Mielnikiewicz

Ostrów Mazowiecka po raz trzeci w objęciach myśliwych

Uroczystego otwarcia III Festiwalu Kultury Łowieckiej w Ostrowi Mazowieckiej dokonał Burmistrz Hubert Betlejewski, podkreślając, że w jego przygotowanie zaangażowali się ludzie z różnych środowisk, mający czasami odmienne poglądy na temat łowiectwa i ochrony przyrody, ale potrafiący znaleźć okazję do wspólnych działań, płaszczyzną których jest przebogata kultura łowiecka, inspirowana naturą. Podziękował za objęcie festiwalu patronatem: Łowczemu Krajowemu Eugeniuszowi Grzeszczakowi, Prezesowi NRŁ Marcinowi Możdżonkowi, Przewodniczącemu Związku Kynologicznego w Polsce Leszkowi Salamonowi. Dziękował kołom łowieckim, klubom PZŁ, duchownym, nadleśnictwom, organizacjom kynologicznym, zespołom muzyki myśliwskiej, organizatorom wystaw za bogatą ofertę wystawienniczą i edukacyjną. Szczególne podziękowania złożył kierownictwu i pracownikom Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych, na barkach których spoczywał trud organizacyjnego przygotowania imprezy.

III Festiwal wzbogacony programowo, zarówno w części wystawowo-konferencyjnej, jak i piknikowej, został wysoko oceniony przez uczestników, dowodem czego są liczne i bardzo pochlebne artykuły w centralnej i lokalnej prasie myśliwskiej, wpisy na stronach internetowych samorządów, kół łowieckich i internautów. Według głoszonych opinii tegoroczne ostrowskie święto myśliwych, było najatrakcyjniejsze spośród dotychczasowych festiwali.

Msza św.

Pełen wrażeń dzień łowiectwa i przyrody rozpoczęła wyjątkowa msza św. w kościele pw. Chrystusa Dobrego Pasterza odprawiona przez ks. Sylwestra Dziejzica kapelana Polskiego Związku Łowieckiego, uatrakcyjniona specyficznie brzmiającą, ujmującą, głośną i ostro brzmiającą muzyką francuskich polowań konnych „parforce”, w wykonaniu Zespołu Muzyki Myśliwskiej „Trompes de Pologne” pod kierunkiem Henryka Mąki. Ten rodzaj gry, nieznanym większości wiernych wywarł na nich ogromne i wzruszające wrażenie. Atrakcyjności i merytoryczności nabożeństwu dodało kazanie wygłoszone przez łomżyńskiego kapelana diecezjalnego myśli-

wych ks. dr. Zbigniewa Pyskło, który wezwał całą społeczność myśliwską oraz decydentów i legislatorów do naprawy polskiego łowiectwa. Duszpasterz życzył myśliwym, by zawsze, bez względu na okoliczności, mieli możliwość pracować pod opieką dobrych pasterzy, dbających o swą owczarnię i chroniących ją przed złem, pracujących w zgodzie i harmonii dla dobra łowiectwa, myśliwych i przyrody ojczystej.

Ryc. 1. Mszy św. przewodniczy ks. kapelan PZŁ Sylwester Dziezic

Ryc. 2. Przemarsz myśliwych i gości z kościoła do Miejskiego Centrum Kultury *Za Stawem*

Uroczyste otwarcie festiwalu, wystaw oraz konferencja popularno-naukowa

Po przemarszu przez miasto barwnego pochodu z udziałem władz samorządowych, mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej, myśliwych ze sztandarami i psami, rozpoczęła się część konferencyjna, w tym roku w hali sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Koloryt i przytulność surowemu wnętrzu sali zapewnił wystrój, na który składało się kilkadziesiąt prze-

szklonych ram z unikalnymi eksponatami, tworzącymi dwie wystawy łowieckie „Działalność artystyczna i naukowa myśliwych w oflagach podczas II wojny światowej” ze zbiorów Leszka Szewczyka i Krzysztofa Mielnikiewicza oraz „Pies myśliwski w grafice i literaturze” ze zbiorów Gabrieli Łakomik-Kaszuby i Leszka Szewczyka. Sala umajona żywymi brzożami posadowionymi w donicach symbolizowała związek myśliwych z naturą i stanowiła namiastkę lasu.

Ryc. 3. Gabriela Łakomik-Kaszuba na tle wystawy *Pies myśliwski w grafice i literaturze*

Po brzegi zapełniona widownia (ok. 180 osób) brawami witała gości, prezentowanych przez Jolantę Andruszkiewicz, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej – współorganizatora festiwalu. Byli wśród nich m.in.: Mariusz Popielarz – poseł na sejm RP, Radosław Parzych – przedstawiciel marszałka województwa mazowieckiego, Hubert Betlejewski – burmistrz miasta Ostrow Mazowiecka, Jolanta Zadroga – wiceburmistrzynie, Adriana Rukat – sekretarz miasta i pracownicy urzędu, Tomasz Koczara – przewodniczący rady miasta, Jerzy Bauer – starosta powiatu ostrowskiego, Bartłomiej Pieńkowski – wicestarosta, Marcin Możdżonek – prezes NRŁ z wiceprezesami Rafałem Ciszewskim, Tomaszem Krasowskim i członkami rady, Dariusz Młotkiewicz – dyrektor biura ZG PZŁ, Krzysztof Mielnikiewicz – członek honorowy PZŁ, Marta Bajorek – zastępca GRD, Michał Pieńkowski – sędzia GSŁ, Rafał Pasteczka – łowczy okręgowy w Ostrołęce, przedstawiciele służb mundurowych, Sebastian Oczkowski – burmistrz gminy Brok, Jacek Sakowicz – wielki mistrz Zakonu Kawalerów Orderu Złotego Jelenia, księża: Sylwester Dziedzic – krajowy kapelan myśliwych i wykładowcy: dr hab. Dariusz Zalewski, dr Piotr Kowal, Henryk Mąka, Gabriela Łakomik-Kaszuba, zarazem przedstawicielka Związku Kynologicznego w Polsce, Jacek Seniów – artysta plastyk, autor prac eksponowanych na wystawie w ostrowskich Jatkach, nadleśniczowie nadleśnictw w Ostrowi Mazowieckiej i Lochowie Waldemar Wańczyk i Piotr Piątek, członkowie klubów i komisji problemowych działających przy NRŁ ze Sławomirem Lubera – członkiem NRŁ i przewodniczącym komisji edukacji, redaktorzy naczelni pism patronackich: Bartosz Marzec – *Łowiec Polski*, Adam Depka-Prondzinski – *Brać Łowiecka*, dr Zbigniew Korejwo – *Myśliwiec Warmińsko-Mazurski*, Jacek Seniów – *Pasje*, prezesi oddziałów

Klubu Kolekcjonera i Kultury Łowieckiej: Dariusz Knap, Jerzy Moniewski, Krzysztof Oleszcuk i Zbigniew Kozioł z członkami klubu, prezesi klubów i stowarzyszeń działających poza Polskim Związkiem Łowieckim – Fundacji Venator Polska i Instytutu Gończarstwa Polskiego.

Ryc. 4. Podczas powitania. Od lewej: Rafał Kowalczyk, Marcin Możdżonek, Radosław Parzych, Mariusz Popielarz, Jolanta Zadroga, Hubert Betlejewski, Rafał Ciszewski, Zbigniew Michalik, Dariusz Młotkiewicz, Jerzy Bauer

Ryc. 5. W pierwszym rzędzie delegacja Zakonu Orderu Złotego Jelenia na czele z Jackiem Sakowiczem – Wielkim Mistrzem

Mariusz Popielarz, Radosław Parzych, Marcin Możdżonek i Jerzy Bauer w swych wystąpieniach zgodnie podkreślali doniosłość wydarzenia, jedyne na tak dużą skalę na terenie północnego Mazowsza, integrującego ludzi wokół idei hubertowskiej, ochrony przyrody, promowania tradycji regionalnych, pogłębiania więzi międzypokoleniowych i, co bardzo istotne, prowadzenia szerokiej edukacji przyrodniczo-ekologicznej.

Eugeniusz Grzeszczak w liście skierowanym do uczestników festiwalu napisał, że ostrowski festiwal to nie tylko *spotkanie pasjonatów łowiectwa – to świadectwo żywej tradycji, która łączy pokolenia i środowiska. To przestrzeń, w której kultura, edukacja, przyroda i wspólnota spotykają się w jednym miejscu – tworząc wartościową propozycję dla każdego, kto szuka kontaktu z naturą i polskim dziedzictwem.* Przypomniawszy, że w myśl przyjętej strategii związek i myśliwi pracują w oparciu o 4 filary widoczne na festiwalu: ochronę przyrody, współpracę, pozytywny wizerunek i nowoczesną organizację. *W strefie edukacyjnej uczymy dzieci, że „sarna nie jest żoną jelenia”, a przyroda jest złożonym systemem, w którym każde ogniwo ma znaczenie. Na wystawach pokazujemy, jak głęboko łowiectwo było i jest związane z historią i kulturą Polski – nawet w najtrudniejszych czasach. A na pikniku – dzielimy się smakiem tradycji i gościnnością naszego środowiska. Festiwal Kultury Łowieckiej to także okazja do przypomnienia, że łowiectwo w Polsce to nie tylko gospodarka łowiecka, ale również bogata tradycja, muzyka, literatura, kuchnia i sztuka – wszystkie te elementy, które przez wieki tworzyły tożsamość naszego środowiska i które dziś mogą być źródłem inspiracji dla kolejnych pokoleń.*

Ryc. 6. Marcin Możdżonek – prezes Naczelnej Rady Łowieckiej

Następnie Marcin Możdżonek odznaczył Michała Pieńkowskiego Złotym Medalem Zasługi Łowieckiej.

Wystawy

Otwarcie przez burmistrza Huberta Betlejewskiego wystaw *Pies myśliwski w grafice i literaturze*, ze zbiorów Gabrieli Łakomik-Kaszuby i Leszka Szewczyka oraz *Działalność artystyczna i naukowa myśliwych w oflagach podczas II wojny światowej* ze zbiorów Leszka Szewczyka, Krzysztofa Mielnikiewicza oraz Muzeum Łazienki Królewskiej Oddział Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie (kopie kilku akwarel obozowych) zakończyło część oficjalną spotkania.

Przed częścią konferencyjną zatytułowaną *Hodowla, ochrona i kultura łowiecka najwyższą*

troską myśliwych i leśników Gabriela Łakomik-Kaszuba i Krzysztof Mielnikiewicz przybliżyli zebranym tematykę wystaw i zwrócili uwagę na zawarte w ekspozycjach treści przekazu, zachęcając do zwiedzenia ekspozycji w pełnym wymiarze, dostępnych do 27 czerwca 2025 roku w Muzeum Domu Rodziny Pileckich (oflagi) i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostrowi Mazowieckiej (kynologia). Wskazali, że dobrym wystawowym przewodnikiem tematycznym po wystawach są artykuły tematyczne, zamieszczone w biuletynie festiwalowym, wydanym w nakładzie 350 egzemplarzy.

Ryc. 7. Hubert Betlejewski, Krzysztof Mielnikiewicz, Gabriela Łakomik-Kaszuba otwierają wystawy festiwalowe

Wystawa kynologiczna

Gabriela Łakomik-Kaszuba o wystawie mówiła: *ze swoich zbiorów wybrałam dawne grafiki sakralne z psami ras myśliwskich, które ukazują rolę psa u boku człowieka w wydarzeniach i przypowieściach biblijnych Starego i Nowego Testamentu. Pokazują również psy myśliwskie różnych ras, a także ich rolę u boku myśliwego, nierzadko według anachronicznych wizji autorów. Wystawione grafiki sakralne i uzupełniające zbiór drzeworyty, staloryty i miedzioryty przedstawiające dawnych łowców i ich czworonożnych towarzyszy – pełnoprawnych uczestników łowów – usystematyzowałam w kilka grup tematycznych, pokazujących rolę i przeznaczenie poszczególnych typów psów myśliwskich. Znajdziecie tu Państwo grafiki z działów: Wyprawa na łowy, Psy myśliwskie i zwierzyzna, Polowania par force, Rasy psów używanych w myślistwie.*

Osobnym działem wystawy będą dawne dzieła drukowane i wydane w wiekach od XVII do początku XX z przebogatej biblioteki Leszka Szewczyka – bibliofila, autora tekstów i przede wszystkim kolekcjonera, członka Klubu Kolekcjonera i Kultury Łowieckiej PZŁ.

Wystawa przeniesiona do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostrowi Mazowieckiej cieszyła się dużym zainteresowaniem.

Ryc. 8. Wystawa *Pies myśliwski w grafice i literaturze* w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostrowi Mazowieckiej

Ryc. 9. Zwiedzanie wystawy kynologicznej przez uczniów ostrowskich szkół

Myśliwi w oflagach

Krzysztof Mielnikiewicz prezentując oryginalne pamiątki z oflagów wykonane przez jeńców wojennych, zwrócił uwagę na ich niepowtarzalność i różnorodność. Leszek Szewczyk udostępniając malarstwo, grafikę i dokumenty oflagowe zadbał o ich atrakcyjną oprawę, co wpłynęło na estetykę ekspozycji. Wystawa od 25 maja przez miesiąc zagościła w Muzeum Dom Rodziny Pileckich, urządzona w przestronnym holu cieszyła się dużym zainteresowaniem, zarówno z uwagi na mnogość eksponatów, jak i ich unikalność. Szerzej o wystawie w odrębnym artykule.

Ryc. 10. Muzeum Dom Rodziny Pileckich. Krzysztof Mielnikiewicz opowiada młodzieży o działalności myśliwych w oflagach

Wernisaż malarstwa Jacka Seniowa

24 maja 2025 roku, w przeddzień inauguracji III Festiwalu Kultury Łowieckiej, w galerii JATKI przy ul. Pocztowej, odbył się wernisaż malarstwa Jacka Seniowa – artysty plastyka, myśliwego, redaktora naczelnego ilustrowanego magazynu łowieckiego „Pasje”, działacza łowieckiego.

W wydarzeniu towarzyszącym festiwalowi udział wzięła p. Jolanta Zadroga – wiceburmistrz miasta Ostrów Mazowiecka, MiłoSława Skoczek-Śliwińska – dyrektor Miejskiego Domu Kultury oraz znajomi i koledzy artyści. Oficjalne otwarcie wystawy poprzedził film *Ziemia i człowiek*, wprowadzający widza w świat natury, pozwalający zrozumieć jej wpływ na proces twórczy artysty.

MiłoSława Skoczek-Śliwińska oceniając dzieła twórcy zauważyła, że *inspiracją do wszelkich działań artystycznych jest dla Jacka Seniowa natura. Bezpośredni kontakt z przyrodą, obserwacja jej rytmów i zależności, a także „słuchanie, jak rośnie trawa i śpiewa wiatr» stanowią fundament jego myślenia o sztuce. Malarstwo Jacka Seniowa zabiera nasze zmysły do natury, zwierząt, świata bez oceny, ideałów, pośpiechu. Świata, który trwa, nie pytając nikogo o zgodę na istnienie. Świata, który pamiętamy, gdy będąc dziećmi niewinnie patrzyliśmy na wschody słońca i niebo utkane gwiazdami. Mieliśmy wówczas większą ciekawość niż oczekiwania.*

Ryc. 11. Uczestnicy wernisażu

Ryc. 12. Czas na zwiedzanie znakomitych obrazów

Ryc. 13. Fragment wystawy prac Jacka Seniowa

Jacek Seniów nie podąża za trendami, wnikliwie obserwuje, zapisuje rytm natury i życie zwierząt. A widz ma wrażenie, jakby ukrył się wraz z Artystą między drzewami, uczestnicząc w misterium ciszy. Jest w Jego malarstwie tęsknota za czymś nienazwanym, czymś potężniejszym, czymś dobrym. Jest tam cisza do balsamowania nadwyrężonych mięśni, umysłu, serca, cisza, w której zawiera się cały kontekst światła i cienia. Dzięki niej można ten kontekst ujrzyć, wyrwać, polizać. Malarstwo Jacka balansuje między świadomością, a podświadomością, stając się próbą ludzkiego doświadczenia i odczuwania z boską transcendencją. To czyni sztuka, zabiera nasze ciało, historię życia do intymności, czyli tam, gdzie czujemy się autentyczni. Wystawa była czynna od 23 maja do 13 czerwca 2025 roku. Szerzej o wystawie i twórczości Jacka Seniowa można przeczytać w czasopiśmie z 2025 r.: „Brać Łowiecka” (nr 7, str. 56-58) „Łowiec Polski” (nr 10, str. 24-26) oraz w Biuletynie Festiwalowym wydanym nakładem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostrowi Mazowieckiej.

Sesja popularno-naukowa

Ciekawe referaty programowe wygłosili dr hab. Dariusz Zalewski z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego na temat *Konfliktogennych gatunków dzikich zwierząt w Polsce oraz ich wpływu na gospodarkę*, dr Piotr Kowal z SGGW o *Inwazyjnych gatunkach obcych*, Henryk Mąka przybliżył zebrany *Muzykę francuskich polowań konnych*, prezentowaną wcześniej podczas mszy świętej. Skróty referatów zamieszczono w *Biuletynie festiwalowym*. Istotne pytania kierowane z widowni świadczyły o zainteresowaniu przedstawioną przez prelegentów tematyką.

Na zakończenie konferencji nastąpiła seria grzecznościowych podziękowań. Burmistrz Hubert Betlejewski wręczył gościom, organizatorom, wykładowcom, sponsorom odznaki i publikacje festiwalowe oraz najbardziej zaangażowanym podmiotom (koła łowieckie, sponsorzy, współorganizatorzy, patroni, partnerzy) 35 statuetek festiwalowych, wykonanych przez Eugeniusza Ochnio.

Ryc. 14. Hubert Betlejewski wręcza statuetki wystawcom i prelegentom: Gabrieli Łakomik-Kaszubie, Krzysztofowi Mielnikiewiczowi, Piotrowi Kowalowi, Dariuszowi Zalewskiemu, Henrykowi Mące

Piknik myśliwski

Na błoniach MOSiRu, równoległe z konferencją, trwał piknik. Była to bardzo atrakcyjna i tętniąca życiem impreza o rozszerzonej, w porównaniu z ubiegłymi latami, formule. Przed namiotami kół łowieckich i nadleśnictw ustawiały się kolejki by posmakować zdrowej dziczyzny, poznać zasady gospodarki łowieckiej, zwierzęta leśne i ich tropy, wziąć udział w konkursach z nagrodami za wykazanie się znajomością praw przyrody.

Ryc. 15. Pawilon Oddziału Lubelskiego im. Wincentego Pola KKiKŁ PZŁ

W namiotach służb mundurowych policji, straży pożarnej i wojska pokazywano sprzęt wojskowy, pożarniczy, uczono zachowania się w stanach zagrażających zdrowiu i życiu oraz zasad bezpieczeństwa w życiu codziennym. Na stanowisku strzeleckim przygotowanym przez komisję łuczniczą NRŁ najmłodszy doskonalił sztukę strzelecką, celując do makiety czarnego zwierza.

W namiotach oddziału białkopodlaskiego i lubelskiego Klubu Kolekcjonera i Kultury Łowieckiej PZŁ wytrawni kolekcjonerzy z prezesami oddziału Krzysztofem Oleszczukiem i Zbigniewem Kozłem, prezentowali własne unikalne zbiory (medale, oznaki, broń białą, dokumenty i stare fotografie), zachęcając do kolekcjonowania przedmiotów z różnych obszarów zainteresowań, a utalentowana młodzież z Samorządowej Szkoły Muzycznej w Ostrowi Mazowieckiej umilała uczestnikom pobyt i muzykując wprowadzała radosny nastrój.

Ryc. 16. Pawilon Oddziału Białkopodlaskiego KKiKŁ PZŁ

Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrowi Mazowieckiej z Fundacją Venator Polska realizowała szeroko zakrojony program edukacyjny „Sarna nie jest żoną jelenia”, którego finałem był konkurs skierowany do uczniów szkół podstawowych. Końcowa rozgrywka między sześcioma uczestniczkami odbyła się na scenie w obecności prezesa NREL Marcina Możdżonka.

Scena piknikowa tętniła życiem od godziny 11⁰⁰ do 16⁰⁰, jej gospodarzami byli Marta Bajorek i Olgierd Jabłoński. Konferansjerzy ze znanstwem wprowadzali widzów w świat łowiectwa, zachęcali do aktywnego uczestnictwa w szerokim programie edukacyjno-rozrywkowym oraz prezentowali kolejne punkty programu. Było ich wiele: występy zespołów muzycznych *Pasja* i *Trompes de Pologne*, pokazy psów myśliwskich polskich i innych ras, udzielania pierwszej pomocy w warunkach terenowych oraz blok edukacyjno-konkursowy prowadzony przez Komisję Edukacji NREL, wybór najładniejszego psa festiwalu, a także finał zbiórki charytatywnej „Myśliwi dla Stasia”.

Blok kynologiczny przygotował Piotr Kucharski – prezes Stowarzyszenia Miłośników Gończego Polskiego przy współpracy członków komisji kynologicznych okręgów ostrołęckiego i ciechanowskiego oraz klubów kynologicznych PZŁ: Ogara Polskiego, Gończego Polskiego, Szpiców Myśliwskich i Kopova. Po prezentacji 9 ras psów myśliwskich jury za najładniejszego psa festiwalu uznało gończego polskiego *Walka Mroczne Bractwo* – właściciel Tomasz Rolf, nagrodę specjalną ufundowaną przez łowczego okręgowego w Ostrołęce otrzymał ogar polski *Jasło z Bołozowej Sfory* – właściciel Jerzy Dyło.

Ryc. 17. Uczestnicy pokazów i konkursów kynologicznych

Członkowie Komisji Edukacji NRŁ przeprowadzili konkurs ze znajomości tematów łowieckich zawartych w książce czwartej Pana Tadeusza „Dyplomatyka i Łowy”. Powadze i atrakcyjności wydarzeniu nadawały stroje szlacheckie, w których zaprezentowali się organizatorzy quizu Sławomir Lubera – przewodniczący komisji i Dariusz Knap oraz Agnieszka Kaczmarek z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostrowi Mazowieckiej.

Ryc. 18. Podczas konkursu *Sarna nie jest żoną jelenia*.
Odpowiedzi ocenia Marcin Możdżonek

Ryc. 19. Od lewej: Dariusz Młotkiewicz, Dariusz Knap, Krzysztof Mielnikiewicz, Sławomir Lubera, Zbigniew Michalik i Julia Michalik, Tomasz Krasowski, Izabella Motylińska, Rafał Drapkowski i Hubert Ogar

Ryc. 20. Odznaka III Festiwalu Kultury Łowieckiej w Ostrowi Mazowieckiej

W akcji charytatywnej „Myśliwi dla Stasia” ostrowianie nie skąpili grosza. Udało się zebrać dla chorego Stasia Milczarczyka 9798,67 zł. Na scenie w imieniu organizatorów podziękowali darczyńcom Marta Bajorek, Marian Sikorski i Wojciech Kuciński.

Formuła aktywnej sceny zdała w pełni egzamin i wejdzie na stałe do festiwalowego programu.

III Festiwal Kultury Łowieckiej w Ostrowi Mazowieckiej odbył się dzięki zaangażowaniu kilkudziesięciu podmiotów, których wyszczególniono w artykule zamieszczonym na stronie internetowej:

http://www.kulturalowiecka.pl/aktualnosc/Festiwal_strona_OK.pdf

Artykuł pierwotnie ukazał się w biuletynie „Kultura Łowiecka” nr 116/2025.

Ryc. 21. Uczestnicy III Festiwalu Kultury Łowieckiej w Ostrowi Mazowieckiej

